

خطر گسترش فساد در افغانستان

ها، روستاها و نهادهای جامعه مدنی در راستای مبارزه و مهار فساد اداری. (۴) همکاری دو جانبه و چند جانبه بین نهادها، دریافت کنندگان خدمات دولتی، رسانه ها، نهاد های جامعه مدنی، و تشکل های مردمی در سطوح ملی و بین المللی به منظور آموزش شهروندان و افزایش آگاهی عمومی و مشارکت فعال قربانیان فساد اداری در مبارزه علیه فساد اداری. (۵) همکاری کشور ها و موسسات بین المللی به منظور توسعه سیستم های قانونی منطقی و بین المللی که کشف پولهای تلف شده در اثر فساد اشخاص و دولت را دوباره تسهیل نموده و افراد را به پنجه قانون بسپارند. (۶) همکاری رسانه های بین المللی و موسسات بین المللی به منظور افزایش آگاهی عمومی و حمایت سیاسی از اعمال راهکارهای قانونی بین المللی که به مهار پول شویی و کشف و تادیبه اعتبارات تلف شده در افغانستان کمک می کند. (۷) تهیه و به اجرا گذاشتن هر چه عاجل قانون دسترسی به اطلاعات؛ البته حکومت باید اطلاعات خود را با رسانه ها و جامعه مدنی در زمینه فساد اداری شریک ساخته تا از این طریق شهروندان افغان از عملکرد دولت در راستای مبارزه و جلوگیری آگاهی حاصل نمایند. منبع: انترنت

ارایه خدمات عمومی و وجود سیستم قضایی ناکارآمد. گاه ما کمر در امر مبارزه با فساد اداری بسته و دنبال راه حل و شیوه های مبارزه جهت کاهش و در نتیجه از بین بردن فساد اداری می باشیم. با استفاده از برخی اصلاحات و ایجاد تغییرات مثبت در ادارات می توانیم به هدف خویش دست یابیم. (۱) کاهش پیچیدگی های سیستم اداری؛ بهترین اقدامات مقابله با فساد نیاز به کاهش پیچیدگی های سیستم های اداری و سازه اختیارات افراد در ارایه خدمات عمومی می باشد. (۲) ایجاد انگیزه در کارمندان؛ اقدام ضروری دیگر در راستای پیشگیری از فساد اداری ایجاد انگیزه در کارمندان است، این عمل در جای گمه معاش و امتیازات کارمندان بخش عمومی پائین است و فساد به عنوان راهی برای معیشت و در اصل فساد به عنوان راهی برای معیشت شخصی شناخته می شود نتایج مهمی به همراه خواهد داشت. همچنان ایجاد اعتماد و اطمینان از شرایط کاری بر اساس شایسته سالاری در آینده خود باعث کاهش فساد اداری می گردد. (۳) ایجاد سیستم شفاف همکاری بین مردم، رسانه های جمعی، سکرتور خصوصی، جوانان، نهادهای مذهبی، قوای سه گانه دولت در سطح ملی، ولایت

طی چند سال نقش بزرگی داشته اند. (۱) عدم تطبیق قانون؛ (۲) سیاسی شدن نهادهای عمومی؛ (۳) فقدان دسترسی به اطلاعات که یکی از عمده موانع در راستای حکومت داری خوب، مبارزه با فساد، شفافیت و حسابدگی به شمار میرود. (۴) دسترسی به معلومات شهروندان را بیشتر حس ملکیت داده و در اصلاح ذخیل میسازد؛ (۵) فقدان سیستم های تضمین کننده شفافیت، پاسخگویی و مسوولیت پذیری در برنامه ریزی و اجرای بودجه؛ (۶) فقدان راهکار های لازم در بخش عمومی که قادر به انتقال خواسته های عمومی و شکایت های خصوصی مردم به ادارات و نهاد های ذیربط باشند؛ (۷) فقدان مکانیزم های درونی و اجتماعی به منظور کنترل و نظارت کیفی بر ارایه خدمات؛ (۸) سو استفاده در چارچوب نهادها و ادارات مقررات در چارچوب نهادها و ادارات دولتی؛ (۹) فقدان راهکار های درونی به منظور تضمین شفافیت و پاسخگویی در طرح و اجرای سیاست های عمومی؛ (۱۰) عدم وجود تحرک و انگیزه در میان کارکنان بخش دولتی به خاطر فقدان سیستم های حمایتی کار و کارگر؛ (۱۱) فقدان مشارکت و آگاهی کارکنان و مستخدمین دولتی از معیارهای سیاستگذاری و مدیریت نتیجه گرا در

در حالی که جهان قرن بیستم را با فراز و نشیب های عیدیه پشت سر گذاشته و به قرن بیست و یکم با هزاره سوم وارد شده است. فساد اداری تا حد زیادی متاثر از نظامهای اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و قضایی است و متقابلا بر مشروعیت نظام سیاسی، کارایی نظام اداری و مطلوبیت نظام اجتماعی ضربات مهلکی وارد می آورد. فساد اداری به عنوان دمی در برابر اقتدار نظامهای اداری در سراسر جهان قرار گرفته و تمامی جوامع به مناسبت شرایط سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، قانونی و ساختار خاصی که در آن واقع شده است تا حدی در این دام گرفتارند و هر نظام به اقتضای شرایط و توانمندیهای خود در تلاش است به نوعی از این دام رهایی یابد و یا حداقل از درجه آسیبهای ناشی از آن بکاهد. اگر وضعیت کنونی افغانستان را مطالعه نماییم تاثیرات منفی فساد اداری را بالای روابط ما با جهان و بالای چرخه پیشرفت و ترقی خویش به وضاحت دیده می توانیم. هر گاه روی ریشه ها و تاثیرات فساد اداری بر امور سیاسی، اقتصادی و اجتماعی در بخش های خصوصی و عمومی مکث شود عوامل از این دست در شکل گیری فساد اداری

فساد و تقلب پدیده هایی هستند که کلیه کشورهای جهان کم و بیش با آن دست به گریبانند، پیامدهای مخرب فساد و تضاد آن با منافع عام، از جمله اتلاف منابع، کاهش رشد اقتصادی کشورها و کاهش اثر بخشی، باعث توجه روزافزون به اهمیت پدیده تقلب و فساد در جوامع مختلف شده است. حکومتها و دولتها از قرنهای پیش با مشکل سوء استفاده کارگزاران دولتی از منابع و فرصتها روبه رو بوده اند. سازمانهای جهانی از جمله سازمان جهانی شفافیت موسسات عالی حسابرسی بین المللی INTOSAI و نیز موسسات منطقه ای مانند موسسات عالی حسابرسی آسیایی ASOSI بانسک جهانی و ... ضمن توجه به فساد و تقلب در جهان، به ارائه رهنمودهایی برای جلوگیری از فساد و تقلب اقدام کرده اند و در آنها توجه به ارتقای فرهنگ، ارزش مداری، صداقت، مسئولیت و پاسخگویی به عنوان عوامل پیشگیری کننده مورد توجه قرار گرفت. فساد اداری دارای پیامدهای ناگوار اقتصادی و سیاسی است. در عرصه اقتصاد، فساد دارای پیامدهای نامطلوبی بر روی سطح سرمایه گذاری، رشد اقتصادی، توزیع درآمدها و شاخص فقر است و در عرصه سیاسی نیز مشروعیت حاکمیت را کمزنگ می نماید. اساسی ترین سیاست های مبارزه با فساد شامل ایجاد نهادهایی بدین منظور افزایش دستمزدهای بخش عمومی، کاهش اندازه دولت در اقتصاد، حسابرسی مالی دقیق، استقلال رسانه های جمعی، استقلال دستگاه قضایی، مشارکت شهروندان، تمرکز زدایی و اصلاح فرهنگ جامعه است که می تواند در اقتصاد کشور پویایی ایجاد نماید و در نهایت باعث رشد و شکوفایی در اقتصاد ملی شود. فساد اداری از جمله پدیده های مذموم است که متأسفانه در اکثر کشورهای دنیا رواج دارد. اگر چه نوع شکل، میزان و گستردگی آن در کشور متفاوت است ولی اثرات منفی آن موجب هدر رفتن منابع مالی، کاهش اثر بخشی دولت ها در هدایت امور و سلب اعتماد مردم نسبت به حکومتها می گردد. متأسفانه امروزه فساد اداری، گریبانگیر بیشتر سازمانهای اداری و اجرایی کشورهای در حال توسعه می باشد و آفات آن بازتاب عمیقی پیدا کرده است. آن هم

نقش معادن در دورنمای اقتصادی افغانستان

مهدی مدیر

افغانستان که یکی از کشورهای است که دارای معادن و منابع طبیعی فراوان است. اما متأسفانه تا کنون نتوانسته از معادن و منابع طبیعی خود برای توسعه و خودکفایی اقتصادی استفاده کند. معادن و ذخایر زیر زمینی یکی از اساسی ترین پایه های اقتصاد هر کشوری است و برای رشد و خودکفایی اقتصادی نقش حیاتی دارد. حکومت افغانستان به دلیل سالها جنگ و تداوم خشونت تا کنون نتوانسته است معادن و منابع طبیعی کشور را بصورت درست مدیریت کند و از آن بهره لازم را ببرد. استخراج غیرقانونی و قاچاق معادن یکی از موضوعاتی است که همواره نگرانی برانگیز بوده است، اما حکومت افغانستان تاکنون نتوانسته است مانع استخراج غیرقانونی و قاچاق معادن کشور شود.

اکنون معاون دوم رئیس جمهور می گوید که حکومت وحدت ملی مصمم است که دست خائین را از معادن افغانستان کوتاه کند و با آوردن اصلاحات در قانون معادن و مسلکی سازی سیستم تدارکات و تقرری های وزارت معادن، فساد در سکرتور معادن را کاهش دهد و از معادن برای رشد و خودکفایی اقتصادی استفاده کند. اقتصاد کنونی افغانستان وابسته به کمک های مالی جامعه جهانی است، اما برای رسیدن به خودکفایی اقتصادی، نیاز است که به اهمیت منابع طبیعی و معادن در دورنمای اقتصادی کشور توجه جدی شود. حکومت افغانستان نمی تواند در طولانی مدت به کمک های جهانی وابسته بماند و باید برای تأمین نیازمندی های اقتصادی خود برنامه و طرح استراتژیک و بلند مدت داشته باشد و باید در این راستا به سکرتور معادن و منابع طبیعی اولویت داده شود. طبق اظهارات معاون دوم رئیس جمهور، مخالفین مسلح دولت افغانستان از طریق قاچاق معادن نیازمندی های مالی شان را تأمین می کنند و در برابر مردم و نیروهای امنیتی کشور می جنگند. این امر نشان می دهد که دسترسی به معادن افغانستان یکی از عوامل نامانی در بخش های از کشور است. مخالفین مسلح دولت و گروه های تروریستی تلاش می کنند که ولایاتی را که دارای معادن و منابع طبیعی هستند، ناامن سازند تا بتوانند معادن را بصورت غیرقانونی استخراج و قاچاق کنند و با درآمدهای اقتصادی آن خود را تجهیز کنند.

آوردن شفافیت در سکرتور معادن یکی از نیازهای جدی دولت افغانستان است. مدیریت درست و سالم سکرتور معادن برای دورنمای اقتصادی کشور از اهمیت فوق العاده برخوردار است و زمینه بهره برداری قانونی از معادن کشور را مهیا می سازد. فساد در سکرتور معادن نه تنها زمینه را برای استخراج غیرقانونی و قاچاق معادن فراهم می کند، بلکه آینده اقتصادی افغانستان را نیز با خطر مواجه می سازد و سرمایه های ملی را که بخش اعظم آن متعلق به نسل آینده کشور است، بر باد می دهد. ادعاهای فساد در سکرتور معادن باید بصورت جدی بررسی شود و کسانیکه در قاچاق معادن و استخراج غیرقانونی آن دست دارند، به مراجع عدلی و قضایی معرفی و مجازات شوند.

در صورتیکه حکومت افغانستان نتواند سکرتور معادن و منابع طبیعی خود را به درستی مدیریت کند و با فساد، قاچاق و استخراج غیرقانونی معادن مبارزه جدی نکند، راه رسیدن به خودکفایی اقتصادی در کشور دشوار و پرجالش خواهد بود. استخراج مدیریت شده و هدفمند معادن می تواند بسیاری از مشکلات اقتصادی افغانستان را حل بکند و زمینه کار و اشتغال را برای شهروندان فراهم بکند و در نتیجه شهروندان کشور به رفاه اقتصادی دست یابند.

طبق بعضی آمارها ارزش مجموعی معادن و منابع طبیعی کشور نزدیک به سه تریلیون دالر است، اما متأسفانه ما نتوانسته ایم از این ثروت خفته برای بهبود وضعیت اقتصادی کشور خود استفاده کنیم و نیازمندی های اقتصادی کشور و شهروندان خود را از طریق استخراج معادن تأمین کنیم. عدم استفاده از این منابع باعث شده است که اکنون وضعیت اقتصادی کشور شکننده باشد و شهروندان کشور در فقر شدید اقتصادی بسر ببرند و برای تأمین مخارج خانواده های خود مجبور به مهاجرت های غیرقانونی شوند. حکومت افغانستان باید تلاش کند که توجه سرمایه گذاران داخلی و خارجی را در بخش معادن جلب کند و مشکلات امنیتی که مانع استخراج قانونی معادن کشور می شود، برطرف سازد.

صنایع دستی زنان با رکود مواجه است

نوروز رجا

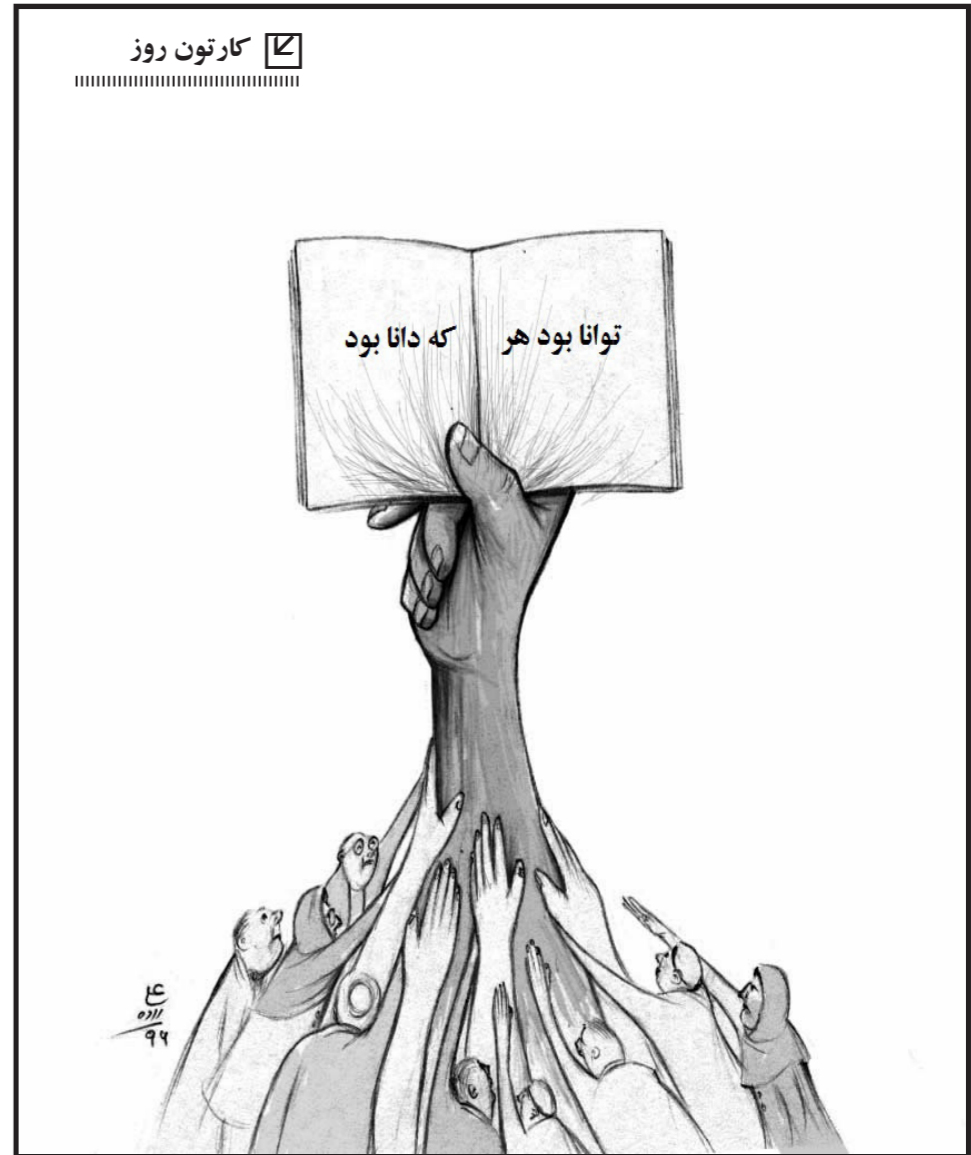
انواع این صنایع دستی زنان متفاوت می باشد؛ صنایع دستی زنان ولایت های مرکزی مثل بامیان و دایکندی قالین، گلیم، خورجین، برگ، نمذ، خامک دوزی، زرگری و فرش های سنتی می باشد. اما صنایع دستی زنان ولایت های «بلخ»، «سمنگان»، «سرپل» و «جوزجان» را انواع قالین، گلیم، قرص دوزی، قره قل، چرمگری، گلدوزی، چرمه دوزی، سوزن دوزی، شال بافی، یقه دوزی تشکیل میدهد. به گفته او، صنایع دستی زنان بدخشان و تخار سوزن دوزی، سیم زنی، قالین بافی، کلایی، مسگری، دیگ ریزی، وسنگ تراشی می باشد که به اثر نبود بازار فروش، این محصولات درحالت ورشکستگی قرار دارد. بلقیس رضای رییس انجمن گوهر شاد می گوید: «نبود مسکان دایمی و عدم بازار مشخص برای صنایع دستی زنان، سبب رکود این صنایع شده است». خاسم رضایی علاوه می کند، در بیشتر شهرها بازار مشخصی برای عرضه صنایع دستی زنان وجود ندارد، آنان صنایع دستی شان را تنها در برخی از محافل ویژه مانند جشنواره ها و نمایشگاه به فروش برسانند. به گفته رضایی، ساخت یک نمذ ۱۲ کیلویی پس از حلاجی پشم گوسفند توسط نداف،

معرف زندگی ولایت بلخ می گوید: «این گنجه گران بهای محلی که در گذشته های دور از بازار و رونق خوبی برخوردار بود، هم اکنون در اثر بی توجهی مقام های مسوول حکومتی و عدم سرمایه گذاری دولت در معرض نابودی قرار گرفته است. او از برخی صنایع دستی مثل کوزه گری و محصولات که از گل رس «ساخته می شد، زرگری، مسگری، شالکی بافی، گلیم بافی و کرباس بافی، کلاه جوگی و خورجین بافی نامبرده علاوه می کند» این صنایع به ندرت کاری شود و بازارشان از رونق افتاده است». به گفته خانم حیدری، صنایع دستی جزئی از فرهنگ محلی مردم به شمار می رود و بی توجهی به آن، به معنای نابودی فرهنگ بومی مردم می باشد. با نابود شدن برخی از صنایع دستی بخشی از فرهنگ محلی مردم نیز نابود می شود. نجلا کریمی از گروه تولید تلاش ولایت هرات می گوید: «صنایع دستی زنان هرات را عمدتاً، کلاه پوست، قره قل، لباس پریشمی، خامک دوزی، سراجی، کراشل بافی، سوزن بافی وسایل تزینی تشکیل می دهد، هم اکنون این صنایع بازار چندان ندارد. او علاوه می کند» درولایت های مختلف

معرف زندگی ولایت بلخ می گوید: «این گنجه گران بهای محلی که در گذشته های دور از بازار و رونق خوبی برخوردار بود، هم اکنون در اثر بی توجهی مقام های مسوول حکومتی و عدم سرمایه گذاری دولت در معرض نابودی قرار گرفته است. او از برخی صنایع دستی مثل کوزه گری و محصولات که از گل رس «ساخته می شد، زرگری، مسگری، شالکی بافی، گلیم بافی و کرباس بافی، کلاه جوگی و خورجین بافی نامبرده علاوه می کند» این صنایع به ندرت کاری شود و بازارشان از رونق افتاده است». به گفته خانم حیدری، صنایع دستی جزئی از فرهنگ محلی مردم به شمار می رود و بی توجهی به آن، به معنای نابودی فرهنگ بومی مردم می باشد. با نابود شدن برخی از صنایع دستی بخشی از فرهنگ محلی مردم نیز نابود می شود. نجلا کریمی از گروه تولید تلاش ولایت هرات می گوید: «صنایع دستی زنان هرات را عمدتاً، کلاه پوست، قره قل، لباس پریشمی، خامک دوزی، سراجی، کراشل بافی، سوزن بافی وسایل تزینی تشکیل می دهد، هم اکنون این صنایع بازار چندان ندارد. او علاوه می کند» درولایت های مختلف

معرف زندگی ولایت بلخ می گوید: «صنایع دستی زنان این ولایت با رکود مواجه است.» او علاوه می کند، زنان بلخ صنایع دستی شان را تنها در نمایشگاه های دایر می شود و در بازار کابل می فروشند. خانم حیدری که در یک نمایشگاه صنایع روستای درکابل شرکت نموده است می افزاید «ما صنایع دستی مان را فقط در نمایشگاهها به فروش می رسانیم، برگزاری نمایشگاهها سبب می شود که مشتری یابی کنیم، زنان صنعتگر باهم معرفی شوند و تبادل تجربه نمایند». به گفته خانم حیدری، بسیار از صنایع دستی ولایت بلخ که در گذشته رونق خوب داشت هم اکنون به دلیل نبود بازار فروش درحالت محو شدن است. خانم حیدری کم شدن فعالیت مؤسسات خارجی را نیز در رکود صنایع دستی موثر دانسته می گوید: «تا چند سال پیش که برخی مؤسسات خارجی از صنایع دستی حمایت می کرد، بازار تولید و فروش این صنعت بسیار خوب بود، باکم شدن مؤسسات خارجی افزایش نا امنی بازار صنایع دستی گساده شده است». نقش اقتصادی صنایع دستی زنان همواره در تولید صنایع دستی توانایی بالایی داشته اند و تلاش می کنند از این راه نیازهای اقتصادی خانواده خود را مرفوع کنند. نجلا کریمی از گروه تولید تلاش ولایت هرات میگوید: «صنایع دستی زنان در رشد اقتصاد خانواده های روستایی نقش به سزای دارد، تولید صنایع دستی زنان اقتصاد خانواده را افزایش می دهد و اعتماد به نفس آنان را بلند می برد، این درحالیست که شماراز زنان صنعتگر خواران ایجاد پارک های صنعتی که بتوانند تولیدات شان را افزایش دهند می باشند، آنان می گویند، با ایجاد پارک های صنعتی، تولید صنایع دستی افزایش می یابد و بازار آن رونق پیدا می کند، با بیشتر شدن تولید سطح عواید خانواده بلند می رود. ازطرف دیگر این زنان همدستار می دهند، به صورت که دولت در زمینه رشد صنایع دستی زنان، تلاش نکند هزاران زن، درولایت های مختلف کشورشغل شان را از دست خواهند داد.

بهران های سیاسی و امنیتی، عدم توجه دولت، فقر عمومی و نبود بازار مشخص سبب رکود صنایع دستی زنان شده است. صنایع دستی زنان مجموعه از صنایع هنری، شامل انواع سوزن دوزی، بافتها، زیورات، چرمگری و لباس های محلی می باشد که درسال های پسین بازار مناسب ندارد و با رکود مواجه می باشد. نازبه حیدری رییس شرکت صنایع دستی

روبنان گذار: داکتر حسین یاسا
مدیر مسوول: محمد رضا هویدا
سرمدیر: حفیظ الله زکی
کاریکاتورست: خالق علی زاده

دیزاین: علی اصغر زاهدی، مصطفی جعفری
مسوول وبسایت: غلام عباس اصلان

آدرس: کابل، شهرک امید سبز، فاز چهار، کوچه ششم، خانه نمبر ۷-۱۳۷

روبنان گذار: داکتر حسین یاسا
مدیر مسوول: محمد رضا هویدا
سرمدیر: حفیظ الله زکی
کاریکاتورست: خالق علی زاده

دیزاین: علی اصغر زاهدی، مصطفی جعفری
مسوول وبسایت: غلام عباس اصلان

آدرس: کابل، شهرک امید سبز، فاز چهار، کوچه ششم، خانه نمبر ۷-۱۳۷

روزنامه افغانستان ما از همه دانشمندان و نویسندگان دعوت به همکاری می نماید.
هیئت تحریر در ویرایش مطالب دست باز دارد.
مقالات وارده بازگردانده نمی شود.
مسئولیت مقالات به عهده نویسندگان آنها است و تنها سر مقاله یانگر دیدگاه روزنامه افغانستان می باشد.

www.dailyafghanistan.com
Email: thedailyafghanistan@yahoo.com